

Paneeraq Olsen
Medlem af Inatsisartut for Naleraq

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 82/2021

Kære Paneeraq Olsen

Du har i henhold til § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut takker for spørgsmålene, som gengives og besvares nedenfor.

1. *Er man kommet i mål med alle de 7 indsatsområder man har tænkt sig at opnå, med demensplanen fra 2013? Her efterspørges om status for arbejdet med hvor langt man er kommet med de 7 enkelte indsatsområder.*

Svar:

Der er ikke udarbejdet en egentlig evaluering af de syv indsatsområder i Demensplan 2013, hvorfor det ikke er muligt at give en komplet status for alle de målsætninger, som er beskrevet under de syv indsatsområder.

Forsknings- og udviklingsprojektet Arktisk Aldring (AgeArc) har dog udarbejdet en kvalitativ rapport¹, der følger op på flere af indsatsområderne i Demensplan 2013. Rapporten undersøger ikke de dele af demensområdet, der hører under sundhedsvæsenet og uddannelsesmæssige tiltag. Rapporten sætter derimod fokus på kommunalt regi, tværfaglig indsats, pårørende, oplysning, forebyggelse og information.

Forskerne konkluderer på baggrund af deres datamateriale, at det er sikkert, at der er sket en udvikling på alle de medtagne indsatsområder. Dog er man ikke nået helt i mål med indsatsområderne. I rapportens opsamling fremhæver forskerne blandt andet, at nogle af de væsentligste udfordringer i kommunerne er uddannelse, oplysning, kommunikation og samarbejde på tværs af alle aktører på det kommunale område. Derudover er der for mange i den brede befolkning og blandt pårørende til mennesker med demens, som ved for lidt om demenssygdomme, diagnosticering og kommunal hjælp og støtte. Det fremhæves samtidig at bedre oplysning og kommunikation kan være med til at lette de sygdomsramtes og deres pårørendes hverdag.

I rapporten¹ fremsætter forskerne en række anbefalinger til udviklingsmuligheder og initiativer inden for demensområder. Hele rapporten fra forsknings- og

06-08-2021
Sags nr. 2021 - 12976
Akt nr. 17290776

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

¹ Nørtoft & Jensen 2020, Kvalitativ viden om demensområdet i relation til Demensplan 2013, Københavns Universitet.

udviklingsprojektet Arktisk Aldring er tilgængelig på Københavns Universitets hjemmeside².

Afslutningsvis kan det nævnes, at forsknings- og udviklingsprojektet Arktisk Aldring er gået sammen med Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked og Departementet for Sundhed om at sætte fokus på demensområdet. Derfor er planlægningen af en demenskonference i gang på nuværende tidspunkt. Konferencen afholdes i efteråret 2021 og er relevant for medarbejdere fra både kommunerne, Sundhedsvæsenet og pårørende til mennesker med demens.

2. *Har Naalakkersuisut planer om at komme med en opdateret demensplan?*

Svar:

Naalakkersuisut har ikke på nuværende tidspunkt planer om at udarbejde en opdateret demensplan. Det vurderes, at flere af indsatsområderne i Demensplan 2013 fortsat er aktuelle at arbejde videre med.

Det kan samtidig nævnes, at Naalakkersuisut arbejder på at kunne præsentere en ny ældrestrategi, hvor der blandt andet vil blive sat fokus på demensområdet.

3. *Har Naalakkersuisut overblik over hvor mange demensramte der er i Grønland?*

a. *Hvordan er tallet fordelt mellem bostederne?*

b. *Hvordan er fordeling aldersmæssigt?*

Svar:

En opgørelse foretaget af Sundhedsvæsenet d. 1. marts 2020 viste, at der var 140 personer, der var diagnosticeret med demens. Derudover kan det oplyses, at Sundhedsvæsenet årligt diagnosticerer ca. 40 nye personer med demens. Det vurderes samtidig, at der er mennesker, der lever med demens uden at have demensdiagnosen.

I en opgørelse fra demensredegørelsen fra 2012³ (se figur 1) er antallet af demensramte således skønsmæssigt vurderet og fremskrevet på baggrund af tal fra Grønlands Statistisk og befolkningsfremskrivningen.

---

² [https://forskning.ku.dk/soeg/result/?pure=da%2Fpublications%2Fkvalitativ-viden-om-demensomraadet-i-relation-til-demensplan-2013\(cbc3e096-2d4b-45e8-981b-ba25e93a5f9b\).html](https://forskning.ku.dk/soeg/result/?pure=da%2Fpublications%2Fkvalitativ-viden-om-demensomraadet-i-relation-til-demensplan-2013(cbc3e096-2d4b-45e8-981b-ba25e93a5f9b).html)

³ Demensredegørelse, Departementet for Sundhed, 2012.

Prævalens	2010		2020	2030	2040
	%		Antal	Antal	Antal
	Mænd	Kvinder			
60 – 64	0,2	0,9	12	17	20
65 – 69	1,8	1,4	27	35	53
70 – 74	3,2	3,8	34	44	74
75 – 79	7,0	7,6	48	67	85
80 – 84	14,5	16,4	51	63	86
85 – 89	20,9	28,5	19	42	65
90 – 94	29,2	44,4	10	18	24
95 – 99	32,4	48,8	3	3	6
100 +	32,4	48,8	0	2	5
I alt med demens			204	291	418

Tabel 1: Antallet af personer med demens i Grønland for hvert årti frem til 2040⁴.

Baseret på fremskrivning skulle der være ca. 290 personer med demens i 2020. I rapporten⁵ "Ældre menneskers liv og helbred i Grønland" beskrives det, at det er sandsynligt, at skønnet fra demensredegørelsen tillige kan være for lavt, da der formodentlig er mennesker, der lever med demens uden at have en egentlig demensdiagnose.

Det er ikke umiddelbart muligt at lave en opdeling baseret på bosteder.

4. Er der udarbejdet landsdækkende skabeloner/håndbøger til medarbejdere der sikrer livskvalitet for demensramte der bor i hhv:
  - a. boenheder?
  - b. alderdomshjem/plejehjem?

Svar:

Det kan oplyses, at der ikke er udarbejdet nationale skabeloner eller håndbøger vedr. demens, idet ansvaret for de pleje- og omsorgsmæssige opgaver på alderdoms- og plejehjem er placeret i kommunerne.

Både i demensredegørelsen fra 2012 og i rapporten¹ udarbejdet i forbindelse med Forsknings- og udviklingsprojektet Arktisk Aldring beskrives det, at det er meget forskelligt hvordan området fungerer og er organiseret i kommunerne.

5. Er der udarbejdet arbejdsskabeloner/håndbøger alt efter sværhedsgraden af den demensramte borger, hvilken kost den enkelte demensramte borger skal have samt hvor ofte borgeren skal have tilført væske og skiftet ble?

Svar:

Se besvarelsen af spørgsmål 4.

⁴ Demensredegørelse, Departementet for Sundhed, 2012.

⁵ Ældre menneskers liv og helbred i Grønland, 2019, Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

6. *Hvordan sikrer Naalakkersuisut at der føres tilsyn med hvordan de demensramte behandles og serviceres af kommunerne?*

Svar:

Naalakkersuisut har en forventning om, at gældende lovgivning efterleves, herunder at relevante myndigheder varetager deres tilsynsforpligtelse. Tilsynsrapporter fra Landslægeembedet samt kommunen, vil give de faktuelle svar.

7. *Hvordan sikrer Naalakkersuisut at der uddannes personale der tager sig af demensramte borgere?*

Svar:

Departementet for Sundhed har indhentet input fra Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, der skriver følgende:

"Uddannelse af personale der tager sig af demensramte borgere udbydes allerede. På de grundlæggende sundhedsuddannelser til sundhedshjælper samt til sundhedsassistent indgår undervisning i demens som en del af uddannelsen.

Efterfølgende har sundhedshjælpere og sundhedsassistenter mulighed for at dygtiggøre sig yderligere gennem kurser og specialiseringer.

Demensspecialiseringen for sundhedshjælpere har været afviklet 3 gange siden 2016. I alt har 44 sundhedshjælpere gennemført specialiseringen.

Der er gennemført AMA-kurser inden for demens. I alt har 25 deltaget.

Der er gennemført ældrespecialisering for sundhedsassistenter, hvor demens også indgår i specialiseringen. Den har været afviklet en gang og 8 har gennemført."

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Kirsten L. Fencker